

Затверджую

Голова приймальної комісії
Ректор

Анатолій МЕЛЬНИЧЕНКО

_____ *підпис*

_____ *Дата*

Навчально-науковий інститут енергозбереження та енергоменеджменту

повна назва факультету/навчально-наукового інституту

**ПРОГРАМА
фахового іспиту**

для вступу на освітньо-професійну програму підготовки магістра
«Безпека праці та управління професійними ризиками»

за спеціальністю J4 Охорона праці

Програму ухвалено:

Вченою радою навчально-наукового інституту
енергозбереження та енергоменеджменту

Протокол № __ від _____ квітня 2026 р.

Голова Вченої ради

_____ Оксана БОВК

ВСТУП

Програма фахового іспиту визначає форму організації, зміст та особливості проведення вступного **додаткового** фахового іспиту на освітньо-професійну програму підготовки магістра «Охорона праці» за спеціальністю J4 Охорона праці.

Метою програми фахового іспиту для вступу на освітньо-професійну програму підготовки магістра «Безпека праці та управління професійними ризиками» за спеціальністю J4 Охорона праці є перевірка набуття вступником компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартами вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, якими передбачено здобуття компетенцій та програмних результатів навчання з охорони праці.

1. ОСНОВНИЙ ВИКЛАД

1.2. Перелік тем, які виносяться на фаховий іспит

Повний перелік тем, які виносяться на вступний фаховий іспит для вступу за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Безпека праці та управління професійними ризиками» за спеціальністю J4 Охорона праці.

Блок 1

Розділ 1. Законодавча та нормативно-правова база охорони праці.

Тема 1.1. Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці.

Тема 1.2 Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці.

Тема 1.3. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.

Розділ 2. Навчання з питань охорони праці.

Тема 2.1. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці.

Тема 2.2. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки.

Тема 2.3. Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів.

Розділ 3. Розслідування, реєстрація, облік, та державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.

Тема 3.1. Розслідування та облік нещасних випадків.

Тема 3.2. Основні положення державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.

Блок 2

Розділ 1. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.

Тема 1.1. Система державного управління охороною праці в Україні.

Тема 1.2. Компетенція та повноваження органів державного нагляду за охороною праці.

Розділ 2. Система управління охороною праці.

Тема 2.1. Загальна структура управління охороною праці на підприємстві, в установі, організації.

Тема 2.2. Мета, завдання та структура системи управління охороною праці.

Тема 2.3. Пріоритет функцій забезпечення безпеки. Ефективність функціональної структури СУОП.

Розділ 3. Планування заходів з охорони праці.

Тема 3.1. Види планування та контролю стану охорони праці.

Тема 3.2. Виявлення, оцінка та зменшення ризиків небезпечних подій.

Тема 3.3. Заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику

Тема 3.4. Облік і аналіз показників охорони праці.

Розділ 4. Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці.

Тема 4.1. Основні складові інтегрованої системи менеджменту.

Тема 4.2. Функціональні та організаційні особливості.

Блок 3

Розділ 1. Повітря робочої зони.

Тема 1.2. **Визначення фізичних, хімічних, біологічних та психофізіологічних шкідливих виробничих чинників.**

Тема 1.3. Джерела та оцінка мікроклімату робочої зони.

Тема 1.4. Джерела та оцінка забруднення повітряного середовища шкідливими речовинами.

Тема 1.5. Заходи і засоби нормалізації повітря робочої зони.

Розділ 2. Акустичні фактори виробничого середовища.

Тема 2.1. Джерела, оцінка та методи захисту від шуму.

Тема 2.2. Джерела, оцінка та методи захисту від ультра- та інфразвуку.

Тема 2.3. Джерела, оцінка та методи захисту від вібрації.

Розділ 3. Електромагнітні поля та випромінювання.

Тема 3.1. Джерела, оцінка та заходи захисту від електромагнітних полів.

Тема 3.2. Джерела, оцінка та заходи захисту від інфрачервоного випромінювання.

Тема 3.3. Джерела, оцінка та заходи захисту від ультрафіолетового випромінювання.

Тема 3.4. Джерела, оцінка та заходи захисту від лазерного випромінювання.

Тема 3.5. Джерела, оцінка та заходи захисту від іонізуючих випромінювань у виробничому середовищі.

Розділ 4. Виробниче освітлення.

Тема 4.1. Роль освітлення в трудовій діяльності людини та в питаннях безпеки. Загальні вимоги до виробничого освітлення.

Тема 4.2. Види та системи виробничого освітлення.

Блок 4

Розділ 1. Безпека технологічного обладнання, процесів та робіт.

Тема 1.1. Загальні вимоги безпеки до технологічного устаткування та процесів.

Тема 1.2. Організація праці на робочому місці.

Розділ 2. Електробезпека.

Тема 2.1. Актуальність проблеми електробезпеки. Особливості електротравматизму.

Тема 2.2. Дія електричного струму на людину.

Тема 2.3. Чинники, що впливають на тяжкість ураження людини електричним струмом.

Тема 2.4. Безпечна експлуатація електроустановок.

Тема 2.5. Заходи захисту від прямого дотику в нормальному режимі роботи електроустановок.

Тема 2.6. Заходи захисту в разі непрямого дотику в електроустановках.

Тема 2.7. Електрозахисні засоби (ЕЗЗ).

Розділ 3. Пожежна безпека на об'єкті господарської діяльності (ОГД).

Тема 3.1. Властивості горючих речовин і матеріалів, механізм виникнення процесів горіння і вибуху.

Тема 3.2. Основні способи та засоби пожежогасіння.

Тема 3.3. Джерела, шляхи і засоби забезпечення пожежної безпеки об'єктів господарювання.

Тема 3.4. Організація пожежної безпеки на ОГД. Система організаційно-режимних заходів з пожежної безпеки.

Тема 3.5. Порядок вибору окремих елементів протипожежного захисту для конкретних приміщень ОГД.

1.3. Порядок проведення додаткового фахового іспиту

Іспит проводиться у вигляді письмової роботи. Кожен білет містить чотири теоретичні запитання. Для випробування передбачено 30 екзаменаційних білетів, сформованих з наведеного вище переліку тем.

Термін виконання додаткового фахового іспиту становить 3 академічні години (135 хвилин) без перерви. Після написання роботи атестаційна комісія перевіряє її та виставляє оцінку згідно з критеріями оцінювання.

Методика проведення додаткового фахового іспиту наступна. Члени атестаційної комісії інформують вступників про порядок проведення та оформлення робіт з додаткового фахового іспиту, видають вступникам екзаменаційні білети з відповідними варіантами та заздалегідь роздруковані підписані листи для написання робіт. Надалі в ці листи вступники записують письмові відповіді на питання екзаменаційного білету і наприкінці зазначають дату та ставлять особистий підпис.

На організаційну частину додаткового фахового іспиту (пояснення по проведенню, оформленню і критеріям оцінювання іспиту, видачі білетів і листів для написання роботи) відводиться 10 хвилин від усього часу додаткового фахового іспиту, на відповіді на кожне з чотирьох питань екзаменаційного білету вступнику надається по 30 хвилин і на заключну частину (збір білетів і письмових робіт у вступників членами конкурсної комісії) – 5 хвилин.

Після закінчення етапу написання додаткового фахового іспиту, проводиться перевірка відповідей та їх оцінювання всіма членами комісії. Члени атестаційної комісії приймають спільне рішення щодо виставлення оцінки на відповідь до кожного з питань екзаменаційного білету. Ці оцінки виставляються на аркуші з відповідями студента.

Підведення підсумку фахового іспиту здійснюється шляхом занесення балів в екзаменаційну відомість. Ознайомлення студента з результатами іспиту проводиться згідно з правилами прийому в університет.

1.4. Допоміжні матеріали для складання фахового іспиту

Під час складання фахового іспиту заборонено використання допоміжної літератури та інших допоміжних матеріалів та засобів.

1.5. Критерії оцінювання фахового іспиту

На іспиті студенти виконують письмову контрольну роботу. Кожний екзаменаційний білет містить чотири теоретичні питання. Усі чотири завдання рівнозначні.

Система оцінювання теоретичних завдань:

У залежності від повноти і правильності відповіді на питання вступник отримує:

23...25	балів за	91...100 %	правильної відповіді
20...22	балів за	81...90 %	правильної відповіді
17...19	балів за	71...80 %	правильної відповіді
14...16	балів за	61...70 %	правильної відповіді
11...13	балів за	51...60 %	правильної відповіді
9...10	балів за	41...50 %	правильної відповіді
7...8	балів за	31...40 %	правильної відповіді
5...6	балів за	21...30 %	правильної відповіді
3...4	балів за	11...20 %	правильної відповіді
1...2	балів за	5...10 %	правильної відповіді
0	балів за	0...5 %	правильної відповіді

Правильною відповіддю в даному контексті вважається повне і адекватне висвітлення питання згідно з Програмою фахового іспиту.

У відповідях на теоретичні завданнях екзаменаційного білета оцінюють:

- повноту розкриття питання;
- уміння чітко формулювати визначення понять/термінів та пояснювати їх;
- здатність аргументувати відповідь;
- аналітичні міркування, порівняння, формулювання висновків;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Загальна оцінка за фаховий іспит обчислюється як арифметична сума балів за всі чотири відповіді на запитання екзаменаційного білету. Таким чином, за результатами фахового іспиту вступник може набрати від 0 до 100 балів.

З метою обчислення конкурсного балу вступника результат фахового іспиту перераховується з шкали від 0 до 100 балів до шкали, визначеної Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти (100...200 балів) згідно з Таблицею відповідності:

Таблиця переведення балів стобальної шкали до шкали 100 - 200

Бал за шкалою 0 - 100	Бал за шкалою 100 - 200	Бал за шкалою 0 - 100	Бал за шкалою 100 - 200
60	100	81	162
61	105	82	164
62	110	83	166
63	115	84	168
64	120	85	170
65	125	86	172
66	128	87	174
67	131	88	176
68	134	89	178
69	137	90	180
70	140	91	182
71	142	92	184
72	144	93	186
73	146	94	188
74	148	95	190
75	150	96	192
76	152	97	194
77	154	98	196
78	156	99	198
79	158	100	200
80	160		

Вступники, результати фахового іспиту яких за шкалою PCO складають від 0 до 59 балів, отримують оцінку "незадовільно" і не допускаються до участі в наступних вступних випробуваннях (за наявності) і в конкурсному відборі. Перескладання фахового іспиту не допускається.

1.6. Приклад типового завдання фахового іспиту

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Спеціальність І4 Охорона праці
Освітня програма «Безпека праці та управління професійними ризиками»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

фахового іспиту

для вступу на освітньо-професійну програму підготовки магістра

1. Наведіть основні принципи державної політики в галузі охорони праці.
2. Визначте основні завдання СУОП.
3. Охарактеризуйте джерела та методи захисту від шуму.
4. Проаналізуйте чинники, що впливають на небезпеку ураження людини електричним струмом

Затверджено на засіданні кафедри охорони праці
промислової та цивільної безпеки НН ІЕЕ
протокол № 10 від 15 квітня 2026 р.

Завідувач кафедри ОППЦБ

Олег ЛЕВЧЕНКО

2. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні іспити у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого цим Положенням рівня, до участі в наступних вступних іспитах і в конкурсному відборі не допускаються.
2. Перескладання фахового іспиту з метою підвищення оцінки не дозволяється.
3. Особи, які успішно склали фаховий іспит, але не надали в установлений термін згоди на навчання, не зараховуються до КПП ім. Ігоря Сікорського на місця державного замовлення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Охорона праці та цивільний захист: підручник / О.Г. Левченко, О.І. Полукаров, Ю.О. Полукаров, О.В. Землянська, С.Ф. Каштанов, за ред. О.Г. Левченка; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т України «КПІ ім. Ігоря Сікорського». – Київ: Вид-во «Каравела», 2026. – 460 с.
2. Основи професійної безпеки та здоров'я: підручник / Ю. Г. Масікевич, В. Ф. Райко, О. В. Шестопапов, О. Г. Янчик, та ін. – Чернівці: «Місто», 2023– 288 с. Іл https://medlib.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Osnovy-profesijnoyi-bezpeky-ta-zdorovya_compressed.pdf4.
3. Управління охороною праці: навчальний посібник для студентів спеціальності – «Цивільна безпека», освітньої програми «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М., 2021. 412 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/47ac71ea-afed-4a03-8a3e-f82185d2b88e/content>.
4. Планування комплексу заходів охорони праці та пожежної безпеки на виробництвах галузі неорганічних і органічних зв'язуючих композиційних матеріалів [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавр за освітніми програмами: «Хімічні технології неорганічних речовин та водоочищення. Хімічні технології неорганічних і органічних зв'язуючих та композиційних матеріалів» спеціальності 161 Хімічні технології та інженерія / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Левченко О.Г., Полукаров Ю.О., Праховнік Н.А., Землянська О.В. – Електронні тестові дані (1 файл: 1,54 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 57 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/60993>.
5. Охорона праці та цивільний захист [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавр за освітньою програмою «Інжиніринг зварювання, лазерних та споріднених технологій» спеціальності 131 Прикладна механіка / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Левченко О.Г. – Електронні тестові дані (1 файл: 14,3 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 362 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/67182>.
6. Охорона праці та цивільний захист. Практикум [Електронне видання] для здобувачів ступеня бакалавра приладобудівного факультету / КПІ ім.Ігоря Сікорського ; уклад. Н. Ф. Качинська. – Електронне видання (1 файл 4,35 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 282 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/57271>.
7. Охорона праці та цивільний захист. Лабораторний практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра для всіх освітніх програм ММІ спец. 131 – «Прикладна механіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: О.І.Полукаров, Н.Ф.Качинська, С.Ф.Каштанов, Г.В.Демчук – Електрон. текст. дані (1 файл). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 158 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/66856>.
8. Управління охороною праці : навчальний посібник для студентів спеціальності – «Цивільна безпека», освітньої програми «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М., 2021. 412 с.
9. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: підручник / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний. – Київ: Каравела, 2021. – 268 с. (друге видання).
10. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: додатки до підручника / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний. – Київ: Каравела, 2021. – 312 с. (друге видання).
11. Labour Protection and Civil Defense [Electronic resource]: textbook for undergraduate students / O. Levchenko, O. Polukarov, O. Arlamov, Y. Polukarov, O. Zemlyanska; edited by O.

Levchenko; Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute. – Electronic text data (1 file: 2,83 MB). – Kyiv: Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, 2021. – 352 p. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/42252>.

12. Labour Protection and Civil Defense: textbook for undergraduate students / O. Levchenko, O. Polukarov, O. Arlamov, Y. Polukarov, O. Zemlyanska; edited by O. Levchenko. – Kyiv: Publishing House «Caravela», 2021. – 352 p.

ПЕРЕЛІК РОЗРОБНИКІВ:

к.т.н., доц. каф. ОППЦБ	_____	Олександр АРЛАМОВ
к.т.н., доц. каф. ОППЦБ	_____	Людмила МІТЮК
к.т.н., доц. каф. ОППЦБ	_____	Оксана ІЛЬЧУК

Програму рекомендовано:
кафедрою охорони праці, промислової
та цивільної безпеки НН ІЕЕ
Протокол № 10 від 15 квітня 2026 р.

Завідувач кафедри ОППЦБ

Олег ЛЕВЧЕНКО